

Ilmo Hyypä

12.3.2009

Asfalttinormitoimikunta - kokous 1/2009

Aika Torstai 12.3.2009 kello 9:00-12:00
Paikka Tiehallinto, Opastinsilta 12 A 00520 Helsinki
Osallistujat Rauno Turunen, OAMK, puheenjohtaja
Katri Eskola, Tiehallinto
Pirjo Kuula-Väisänen, TTY
Vesa Laitinen, Lemminkäinen Infra Oy
Kati Rantanen, Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Timo Blomberg, Nynas Oy
Juhani Tirkkonen, Turun kaupunki
Ilmo Hyypä, Destia Oy, sihteeri

Poissa:

Matti Antikainen, Tiehallinto
Pia Rämö, Infra ry
Seppo Kemppainen, Skanska Asfaltti Oy
Kyösti Laukkanen, VTT
Seppo Kauppinen, NCC Oy

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Rauno Turunen avasi kokouksen 9:05.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Käytiin läpi edellisen kokouksen pöytäkirja ja se hyväksyttiin muutoksitta.

3 Asfalttinormit 2008

Tilannekatsaus:

Rauno Turunen kertoi, että Terhi Pellinen on opiskelijoiden kanssa käynyt normeja läpi. Kaikilta osin Terhi ei normiin ollut aivan tyytyväinen. Erityisesti suhteitusta käsittelevä luku on vaikeaselkoinen. Todettiin, että normi ei kuitenkaan ole oppikirja, vaan asiakirja, jossa esitetään vaatimukset.

Alalla on joitain suhteitusta käsitteleviä julkaisuja, mutta ne ovat suhteellisen vanhoja. Toisaalta esimerkiksi Lemminkäisen päällysteiden suunnitteluohje antaa ohjeita lähinnä päällystetyypin valintaan.

Ilmo Hyypä

12.3.2009

Mietittiin, pitäisikö normiin lisätä suhteitusta käsittelevä liite, jossa esimerkkien kautta pyrittäisiin selventämään suhteitukseen liittyviä yksityiskohtia. Pirjo Kuula-Väisänen esitti vaihtoehtona ohjetta, joka normeista erillisenä julkaistaisiin PANK ry:n kotisivuilla. Ensi vaiheessa Pirjo lähettää vuoden 1995 normeissa olleen ohjeistuksen jäsenille tutustuttavaksi. Palataan asiaan seuraavassa kokouksessa.

Katri Eskola otti esille normien taulukon 35, jossa esitetyt tyhjätilan ohjeelliset arvot vaikuttavat isoilta. Vesa Laitinen totesi, että PAB-päällysteet suunnitellaan koostumuksen kautta, eikä tyhjätila-arvot aiheuta tässä suhteessa merkittävää ongelmaa. Todettiin, että ohjeelliset arvot voitaisiin aivan hyvin poistaa. Katri selvittää ensi kokoukseen mistä tyhjätila-arvot ovat normeihin tulleet.

Vesa Laitinen toi esille SMA-massojen ohjeelliset sideainepitoisuudet, jotka ovat yläkanttiin 6,0...7,0 %. Yli 6,5 % sideainepitoisuuksia ei käytännössä käytetä. Erityisesti tämä muodostuu ongelmaksi, kun käytetään painavaa kiviainesta, koska sideainepitoisuuden korjauskaavan vaikutusta sideainepitoisuuteen ei aina mielletä oikein.

Katri nosti esiin ohjeistuksen koskien veden absorption laskemista. Sovittiin, että Pirjo kirjoittaa ohjeen ja se liitetään menetelmän PANK 2108 yhteyteen.

Keskusteltiin kaivonkansien sijaintiin liittyvästä ristiriitaisuudesta normien ja InfraRYLin välillä. Katri totesi, että Tiehallinto on ottanut kannan, että viimeiseksi julkaistu vaatimus on voimassa. Sovittiin, että asia ajantasaistetaan kun seuraava korjauslehti tehdään.

Forsténin Lars oli lähettänyt terveisiä koskien emulsioita. Taulukossa menetelmä SFS-EN 1431 on sellainen, jonka tekemiseen Suomessa ei ole laitteistoa. Menetelmä pitäisi tehdä emulsioiden tyyppitestausten yhteydessä. Timo Blomberg totesi, että he tekevät Larsin kanssa toimikunnalle ehdotuksen asian korjaamiseksi.

Vesa toi esiin Tiehallinnon urakka-asiakirjat, joissa on suhteitustavaksi edellytetty tapaa 1 (toiminnallinen suhteitus), mutta mitään toiminnallisia vaatimuksia ei ole esitetty, jolloin tilanne on käytännössä suhteitustavan 2 kaltainen.

Lopuksi Rauno totesi, että Asfalttinormi-iltapäivä keräsi mukavasti osanottajia 66 kappaletta. Katri esitteli ohjelmaa, joka oli kaikkineen varsin onnistunut ja vastasi hyvin tilaisuuden tarkoitusta. Tilaisuuden esitelmät ovat ladattavissa PANK ry:n kotisivuilta. Lisäksi sovittiin, että Katri lähettää osallistujalistan normitoimikunnan jäsenille.

Ilmo Hyyppä

12.3.2009

Nettiversio:

Hallitus ei viime kokouksessaan käsitellyt nettiversiota. Pohdittiin, miten asiassa edetään. Ongelma on lähinnä myyntitulot ja niiden kerääminen.

Todettiin, että tämän kauden osalta asia on jo myöhässä, eikä nettiversion puutetta ole kovin isoksi ongelmaksi koettu.

Selvää on, että ajantasaista korjauslehteä ylläpidetään PANK ry:n kotisivuilla.

Lopuksi sovittiin, että jäädään odottamaan tilanteen kehittymistä.

Notifiointiprosessi:

Hallitus oli kokouksessaan ottanut kantaa notifiointiprosessiin. Hallitus edellyttää, että normitoimikunta tekee kirjallinen esityksen asiasta pitäen sisällään erittelyn notifioinnin merkityksestä ja vaikutuksista.

Katri oli keskustellut asiasta Petäjän Samin kanssa. Sami oli todennut, että notifiointi ei tässä vaiheessa ole välttämätöntä. Notifioinnin merkitys korostuu tilanteessa, jossa valmiin päällysteen ominaisuuksia ryhdytään standardoimaan EU-tasolla esimerkiksi kitkan tai meluominaisuuksien osalta. Tällöin tilanne on Suomen kannalta helpompi, jos kansalliset vaatimukset on jo notifioitu.

Hallitukseen kokoukseen 1/2009 viitaten Asfalttinormitoimikunta esittää, että notifioidaan normien luku 11 Valmiin asfalttipäällysteen latuvaatimukset. Seuraavassa hallituksen kokouksessa alustajana on Antti Koponen Rakennusteollisuus ry:stä. Tällöin hallitus saa parhaan mahdollisen tiedon notifioinnin merkitykseen ja vaikutuksiin liittyen.

Käytännön asiana Tiehallinto pyytää PANK ry:n hallitukselta käyttöoikeutta Asfalttinormien lukuun 11 notifiointiasian eteenpäin viemiseksi. Notifioitavaan teksti tulee koostumaan normien luvusta 11 ja siihen lisätyistä alkusanoista.

4 Muut EN-normiasiat

Käytiin läpi EN-normiasioita asiakohdittain.

Kiviaines:

Kiviainesstandardien osalta Tuomo Kalliopää on ollut kokouksessa, mutta ei ole vielä tehnyt yhteenvetoa tilaisuudesta.

Ilmo Hyypä

12.3.2009

Yleisesti eri kiviainesstandardit ovat menossa editorial committeele yhtenäistettäväksi. Uudet standardit ilmestyvät Pirjon arvion mukaan vuonna 2011.

Tärkein tuleva muutos on testaustulosten tilastollisen käsittelyn muutokset. Prall-vaatimukseen ruotsalaiset ovat esittämässä yhtä uutta luokkaa.

Bitumi:

Bitumien osalta käytiin läpi Timo Blombergin kalvot.

Uusi versio standardista EN 12591 julkaistaan loppuvuodesta. Vapaaehtoinen CE-merkintä tiebitumeille on mahdollista 1.1.2010 ja pakolliseksi se tulee 1.1.2011.

Standardin kansallinen sovellusohje on jatkossakin Asfalttinormit 2008.

Kumibitumin standardi EN 14024 on myös CE-merkinnän edellyttämällä tasolla. Aikataulu on kuitenkin sellainen, että asiat kulkevat vähintään puoli vuotta tiebitumeja jäljessä. Todennäköistä on, että kumibitumien vapaaehtoinen CE-merkintä on mahdollista 1.1.2011.

Kumibitumien osalta Asfalttinormeja 2008 jouduttaneen muuttamaan, mutta ei vielä tämän vuoden aikana.

Kovat tiebitumit standardi EN 13924 on julkaistu ja vapaaehtoinen CE-merkintä on mahdollista. Merkitys Suomelle olematon, koska ko. tuotteita ei maassa käytetä.

Myöskään erityistuotteiden standardin EN 13924-2 mukaisia tuotteita ei Suomessa käytetä.

Bitumiemulsiostandardi EN 13808 on julkaistu ja CE-merkintä on pakollinen vuoden 2010 alusta. Asiaan palataan syksyllä.

Liuosten standardi EN 15322 osalta vapaaehtoinen CE-merkintä on mahdollinen todennäköisesti vuoden 2011 alusta.

Tuotestandardit:

Tuotestandardien osalta ei ole tapahtunut oikeastaan mitään. Työ toisen sukupolven standardeihin liittyen on alkamassa.

Sirotepintausten osalta on InfraRYLiin laadittu kansallinen sovellusohje. Sirotepintausten osalta ongelmaksi saattaa muodostua CE-merkki, koska kyseessä ei ole tuote siinä mielessä kuin mitä asfalttimassa on.

Ilmo Hyypä

12.3.2009

Keskusteltiin asfalttimassojen CE-merkinnästä. Ongelmaksi muodostuu Wheel tracking -laitteen puute. Laitetta ei ole taloudellisessa mielessä ole minkään tahon järkevää hankkia. Toisaalta Vesa totesi, että Creep-laite ei ole niin hyvä, että siitä ehdoin tahdoin kannattaisi pitää kiinni, ja tässä suhteessa Wheel tracking -laitteen hankinta olisi pitkällä tähtäimellä perusteltua.

Testausstandardit:

Testimenetelmien osalta puuttuvia testausmenetelmiä on mietitty ja niitä pyritään kehittämään. Keskeisellä sijalla ovat säänkestävyyteen ja käyttöturvallisuuteen liittyvät menetelmät.

Testausstandardien osalta Suomi oli esittänyt eriävän mielipiteen liittyen testattavien näytteiden temperointiin.

Tulevaisuus, toisen sukupolven standardit:

Käsiteltiin kohdassa tuotestandardit.

Ilmo Hyypä

12.3.2009

5 Toimintakertomus 2008

Käytiin läpi toimintakertomus 2008. Toimintakertomukseen ei ollut huomauttamista.

6 Muut asiat

Normitoimikunnan jäsenasiat:

Helsingin kaupungin edustajana Asfalttinormitoimikunnassa on aloittanut projektinjohtaja Kati Rantanen.

Työmaapäivät:

Vierailukohteiksi on ajateltu Nordkalk Tytyriä ja Ämmässuon kaatopaikkaa. Päivien yhteyteen voitaisiin sovittaa myös seuraava kokous. Sovittiin alustavasti, että työmaapäivät järjestetään 16.6.2009. Ilmo hoitaa käytännön järjestelyjä.

Hiljaisten päällysteiden tuotehyväksyntä:

Katri esitteli hiljaisten päällysteiden tuotehyväksyntään liittyviä asioita.

Todettiin, että normitoimikunta voi toimia hyväksyvänä tahona.

Hyväksyntään liittyvät säännöt laatii PANK ry:n asettama hiljaisten päällysteiden hankintatyöryhmä ja Asfalttinormitoimikunta hyväksyy ne.

Hankintatyöryhmä on sopinut keskuudessaan melumittausten lämpötilakorjaukseen ja käytettäviin mittarenkaisiin liittyvästä tutkimushankkeesta. Hankkeen toteuttamisesta vastaa TKK:n Auto- ja työkonetekniikan laboratorio.

7 Muut jäsenten esiintuomat asiat

Pirjo Kuula-Väisänen esitti, että joitain toimikunnan käsiteltäväksi tulevia asioita voitaisiin hoitaa myös sähköpostitse. Ajatus sai kannatusta ja menettelyä sovelletaan ainakin suhteitusohjeen käsitteilyn tiimoilta.

8 Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään 16.6.2009 työmaapäivien yhteydessä.

Päivien ohjelma jaetaan myöhemmin.

9 Kokouksen päättäminen

Ilmo Hyypä

12.3.2009

Puheenjohtaja Rauno Turunen päätti kokouksen 12:26.

Helsinki 12.3.2009

Ilmo Hyypä

Jakelu:

Normitoimikunnan jäsenet
O. Himanka, Nynas Oy
K. Toikkanen, Tiehallinto
H. Jämsä, Asfalttiliitto ry
S. Petäjä, Tiehallinto
A. Sund, Nynas Oy